

Відповідь королеві

Мольєр

Лінива музонько, повільністю своєю
Мене давно хвилюєш ти.
Ти мусиш з віршами на асамблею
До короля сьогодні ще прийти
Для знаної тобі мети.
Ти осоромити мене схотіла,—
До короля ти й досі не сходила
У відповідь віддять дарунок свій.
Що ж, краще пізно, ніж ніколи, дій!
Збирайся у дорогу сміло,
Іди у Лувр з повинною мерщій.

Остерігайся тільки музою вдягтися,
Не до вподоби там чомусь простий убір,
Там люблять блиск, усе, що тішить зір.
Ходімо швидше, не барися!
Ти досить бачила в житті двірських манір,
Отож в маркіза хоч на час ти обернися.
Все обміркуй в складнім уборі тім:
В капелюх устроми пір'їн із три десятки,
Всіх париком здивуй своїм,
На брижах мусять бути якнайбільші складки,
Камзол повинен бути малим.
Але найбільш тобі я раю
Прикрасить ззаду стрічкою пальто своє,—
Це значення велике має,
І гурт маркізів тих, що так себе вдягає,
Собі рівнею визнає.

В своїм блискучому наряді,
З усміхненим лицем,
Іди через гвардійський зал, мов на параді;
Причісуючись гребінцем,
Ти оглядай юрбу, що сунеться двірцем;
Помітивши когось з знайомих,
Мов друзів привітай своїх,
По імені назвавши їх,

Осіб значних, вельможних і відомих,—
У фамільярності такій
Ознаки є того, що рід високий твій.
У двері гребінцем постукай,
Дійшовши до покоїв короля,
А то у юрмищі здаля,
Коли дійти туди велика мука,
Своїм капелюхом галантно помахай
Або, на щось зіпершись привселюдно,
Як можна голосніше погукай,
Щоб краще в залі було чути,—
Нехай твоє ім'я до кожного дійде:
"Камер-лакей,— скажи,— маркіз такий-то
жде".

У натовпі кружляй, між прохачів штовхайся,
Не зводь ні на хвилину від мети очей,
Крутись в'юном, скрізь пробивайся,
Щоб першим стать біля дверей.
Коли ж старий лакей
Не вдовольнить твого бажання,
Ти ні на хвилю не спиняй свого змагання,
Ані на крок не відступай,
Від себе впертих відганяй,
Коли ж кому відкриють двері, ти шмигай
повз нього,—
Зроби усе, щоб увійти,
Своїї цілі досягти,
Вперед не пропускай нікого.
Коли проскочиш в двері, і тоді не гав.
Той виграє погоню, хто інших подолав.
Ти намагайся все ближче бути,
Не відступай нікому прав.
І хто б тебе під боки не штовхав
Або не лаяв пристрасно і люто,
До короля все ближче присувайсь,
Схиливши голову й згинаючи коліна.
Тебе пізна він неодмінно,
Ти ж ні хвилини більш не гайсь,
І зразу ж, без упину,
З вітанням ти палким звертайсь.

Ти станеш думкою ширяти,
З захопленням згадаєш про високий дар,
Який рукою власною державний володар
Тобі негадано звелів надати,—
Що гідна ти поки що тільки кар,
А похвали не смієш ти й жадати,
Йому також розкажеш ти,
Що згодна й далі ти добру служити
І всі думки свої, і всі свої труди
Для блага віддавать щомиті.
Пообіцяй найкраще все робити,
Повік не відставать ні в чім:
Віддавна музи — обіцяльниці великі,
Мов сестри ті довгоязикі,
Ти не шкодуєш махати язиком своїм.
Та королі не люблять слів невгавних,
Коротка похвала їм до смаку,
І краще братись їм до справ державних,
Аніж розмову слухати таку.
І лестощами короля тобі не схвилювати,
Коли почнеш ти розмовляти,
Розкриєш рота для похвал гучних,
Він зрозуміє враз, що ти сказати бажала,
І усміхом своїм, щоб тільки ти мовчала,
Схвилює він тебе і між рядів тісних
Своїх підданців мовчазних
Геть піде серед залу.
Тут і кінець хвалебних слів твоїх.

Переклад Миколи Терещенка